

A Georgiai Műszaki Egyetem Smartech Digitális archívuma

Az egyetem számára nagy lehetőség kínálkozik arra, hogy tanszékei munkájához többletértéket adjon azzal, hogy összekapcsolják az egyes weboldalakon szétszórtan közzétett információkat. A könyvtár ehhez a metaadatokkal és a források jobb feltalálásának szabványosításával járulhat hozzá. A könyvtár egyúttal vezető szószólója

lehet a nyílt forrású technológiák alkalmazásának.

Mivel nem állt rendelkezésre az információ-visszakeresés valamilyen mintarendszere, egy „alapértelmezéseket tartalmazó” kísérleti rendszert építettek ki. A jelenleg kapható programcsomagok közül a DSpace programot választották, amelyet az egyetem néhány tanszéke már használ is.

(Koltay Tibor)

Lásd még 114, 148, 186

Kapcsolódó területek

Kiadói tevékenység

06/194

SCHWARTZ, Charles A.: Reassessing prospects for the open access movement = Coll.Res.Lib. 66.vol. 2005. 6.no. 488-495.p. Bibliogr. a jegyzetekben.

A nyílt hozzáférési mozgalom kilátásainak újraértékelése

Elektronikus publikáció; Hozzáférhetőség; Prognózis; Publikálás -tudományos kiadványoké

A tudományos kommunikáció válsága már csaknem négy évtizede zajlik. A különböző érintett érdekcsoportok (felsőoktatási vezetők, tudományos könyvtárak, tudományos társaságok, nonprofit kiadók, kiadói konglomerátumok, maguk a kutatók) sokféleségét látva nem meglepő, hogy még nem született kivihető reformjavaslat. A nyílt hozzáférés valószínűleg forradalmasítja a tudományos kommunikáció rendszerét, de nem amiatt, amit hívei állítanak, hogy tudniillik kevésbé költséges. Valójában jelentős kiadással jár, és inflációs hatása van. A nyílt hozzáférés valódi jelentőségéről még nem folytak le a szakmai viták. A nyílt hoz-

záférési törekvések következményei kettősek: a mozgalmat egyrészt hozzá kell igazítani a különböző érdekcsoportok igényeihez és eltérő kultúrájához, másrészt egy összetettebb rendszer-architektúra van létrejövőben, amelynek következtében megnőhet a tudományos kutatás eredményessége és az innováció szerepe.

(Autoref. alapján)

06/195

WELLER, Ann C.: Electronic scientific information, open access, and editorial peer review: changes on the horizon? = Sci.Technol.Lib. 26.vol. 2005. 1.no. 89-108.p. Bibliogr.

Elektronikus tudományos információk, nyílt hozzáférés és szerkesztőségi lektorálás: változások a láthatáron?

Elektronikus folyóirat; Elektronikus publikáció; Lektorálás; Publikálás -tudományos kiadványoké

[A forrás-folyóirat az alábbi címen szerezhető be:
HAWORTH DOCUMENT DELIVERY CENTER,
Haworth Press, Inc., 10 Alice Street, Binghamton, N. Y. 13904]

A cikk azokat a változásokat tekinti át, amelyeket az elektronikus környezet okozott a publikálásban, különös tekintettel a szerkesztőségi lektorálás folyamatát befolyásoló nyílt hoz-

záférésre. A szerkesztőségi lektorálásra alapvetően ható tényezők közé tartoznak a következők: az elektronikus folyóiratok hatása a tudományos publikálásra általában, a preprint archívumok, a nyílt hozzáférésű folyóiratok és a nem publikált adatokhoz való hozzáférés. Az új ármodellek megváltoztatják a tudományos publikálás gazdasági helyzetét, és gyors szemlék vannak kialakulóban, amelyek magára a lektorálási folyamatra lehetnek hatással. A tanulmány végül azt a szerepet vizsgálja, amelyet a kormányzat játszik a nyílt hozzáférés működő modelljének kialakításában.

(Autoref.)

06/196

ROWLANDS, Ian - NICHOLAS, David: Scholarly communication in the digital environment. The 2005 survey of journal author behaviour and attitudes = *Aslib Proc.* 57.vol. 2005. 6.no. 481-497.p. Bibliogr. 6 tétel.

Tudományos kommunikáció digitális környezetben. 2005. évi felmérés a folyóiratcikkek szerzőinek magatartásáról és véleményéről

Elektronikus publikáció; Felmérés; Folyóiratkiadás; Számítógép-hálózat

A cikk jelentősen hozzájárul a tudományos kommunikáció reformjáról szóló vitához (nyílt hozzáférésű publikálás, intézményi letét). A kérdésről több mint öt és fél ezer folyóiratcikk-szerző részvételével végeztek felmérést. Kiderült, hogy a kutatók egyre többet tudnak a nyílt hozzáférésű publikálás és az intézményi letétek lehetőségéről, de arról különbözőek a vélemények, hogy ez a modell képes-e helyettesíteni a jelenlegi rendszert, és hogy általános elterjedése pozitív vagy negatív fejlemény lenne-e. A szerzők véleményének fontos meghatározója volt a diszciplináris kultúra és a földrajzi hely. Általános volt a kételkedés egy „mindenre alkalmas” megoldás létezésében.

(Autoref. alapján)

06/197

LE HÉNAFF-STITELET, Diane - THIOLON, Catherine: Gérer et diffuser des thèses électroniques: un choix politique pour un enjeu scientifique = *Documentaliste.* 42.vol. 2005. 4-5.no. 272-282.p. Bibliogr. lábjegyzetekben.

Res. angol, német és spanyol nyelven

Elektronikus disszertációk kezelése és terjesztése

Disszertáció; Hozzáférhetőség; Elektronikus publikáció; Szabvány

Napjainkban, miután a tudományos közösség elfogadta a nyílt archívumok rendszerét, a disszertációk nyílt archívumokban való közreadása az érdeklődés homlokterébe került a felsőoktatási és kutatási intézményekben. Az elektronikus disszertációk terjesztése azért igen fontos feladat, mert olyan tudományos dokumentumokat tesz láthatóvá és elérhetővé, amelyeket nem publikáltak ugyan, de szakmailag ellenőriztek és jóváhagytak. A jelen cikk, miután áttekinti a disszertációk letétbe helyezéséhez, feldolgozásához és terjesztéséhez használt technológiákat, ismerteti az e célt szolgáló francia tervezetet, a STAR-t (Signalement des Thèses à Archivage et Recherche), és hangsúlyozza az elektronikus disszertációk terjesztésére irányuló nemzeti politika tudományos megalapozásának fontosságát.

(Autoref.)

Az ismertetett cikkek forrásai

- Acq.Lib. – The Acquisitions Librarian (US)
Aslib Proc. – Aslib Proceedings (GB)
Bibliotekarz – Bibliotekarz (PL)
Bibliotekovedenie – Bibliotekovedenie (RU)
Bibliotheksdienst – Bibliotheksdienst (DE)
Boll.AIB – Bolletino AIB (IT)
Bottom Line – Bottom Line (US)
BuB – BuB Forum für Bibliothek und Information (DE)
Bull.Bibl.Fr. – Bulletin des Bibliothèques de France
Cat.Classif.Q. – Cataloging and Classification Quarterly (US)
Coll.Res.Lib. – College and Research Libraries (US)
Doc.Bibl. – Documentation et Bibliothèques (CA)
Documentaliste – Documentaliste (FR)
El.Lib. – The Electronic Library (I)
Inf.Technol.Lib. – Information Technology and Libraries (US)
Int.Inf.Lib.Rev. – International Information and Library Review (I)
Interlend.Doc.Supply – Interlending and Document Supply (GB)
Internet Ref.Serv.Q. – Internet Reference Services Quarterly (US)
IT lib. – IT lib: Informačné technológie a knižnice (SK)
J.Acad.Lib.riariansh. – Journal of Academic Librarianship (US)
J.Doc. – Journal of Documentation (GB)
J.Educ.Lib.ri.Inf.Sci. – Journal of Education for Library and Information Science (US)
J.Inf.Sci. – Journal of Information Science (GB)
J.Lib.riariansh.Inf.Sci. – Journal of Librarianship and Information Science (GB)
Kirjastolehti – Kirjastolehti (FI)
Knižnica – Knižnica (SK)
LIBER Q. – LIBER Quarterly (I)
Libr.J. – Library Journal (US)
Libr.Rev. – Library Review (GB)
Naučn.-Teh.Inf. – Naučno-Tehnička Informaciâ (RU)
Naučn.Teh.Bibl. – Naučnye i Tehničke Biblioteki (RU)
New Rev.Acad.Lib.riariansh. – New Review of Academic Librarianship (GB)
New Rev.Inf.Net. – New Review of Information Networking (GB)
Online Inf.Rev. – Online Information Review (I)
Poradnik Bibl. – Poradnik Bibliotekarza (PL)
Ref.Lib.ri. – The Reference Librarian (US)
Ref.User Serv.Q. – Reference & User Services Quarterly (US)
Rev.Esp.Doc.Cient. – Revista Espanola de Documentación Científica (ES)
Sci.Technol.Lib.ri. – Science and Technology Libraries (US)
Tech.Serv.Q. – Technical Services Quarterly (US)
VINE – VINE (GB)